

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē sundarakāṇḍē

॥ pañcamah sargah ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

॥ pañcamaḥ sargaḥ ॥

rāvaṇāntaḥpurē pratigṛhaṃ sītāyā anvēṣaṇaṃ kurvato
hanumatastāmadṛṣṭvā duḥkham

tataḥ sa madhyaṅgatamaṃśumantaṃ
jyōtsnāvitānaṃ muhurudvamantaṃ |
dadarśa dhīmān bhuvi bhānumantaṃ
gōṣṭhē vṛṣaṃ mattamiva bhramantaṃ ॥ 5.5.1 ॥

lōkasya pāpāni vināśayantaṃ
mahōdadhiṃ cāpi samēdhayantaṃ |
bhūtāni sarvāṇi virājayantaṃ
dadarśa sītāṃśumathābhiyāntaṃ ॥ 5.5.2 ॥

yā bhāti lakṣmīrbhuvi mandarasthā
yathā pradōṣēṣu ca sāgarasthā |
tathaiva tōyēṣu ca puṣkarasthā
rarāja sā cāruniśākarasthā ॥ 5.5.3 ॥

haṃsō yathā rājatapañjarasthaḥ
siṃhō yathā mandarakandarasthaḥ |
vīrō yathā garvitakuñjarastha -
ścandrō'pi babhrāja tathāambarasthaḥ ॥ 5.5.4 ॥

sthitaḥ kakudmāniva tīkṣṇaśṛṅgō
mahācalaḥ śvēta ivōrdhvaśṛṅgaḥ |

hastīva jāmbūnadabaddhaśṛṅgō
vibhāti candraḥ paripūrṇaśṛṅgaḥ || 5.5.5 ||

vinaṣṭaśītāmbutuṣārapaṅkō
mahāgrahagrāhavinaṣṭapaṅkaḥ |
prakāśalakṣmyāśrayanirmalāṅkō
rarāja candrō bhagavān śaśāṅkaḥ || 5.5.6 ||

śilātalaṃ prāpya yathā mṛgēndrō
mahāraṇaṃ prāpya yathā gajēndraḥ |
rājyaṃ samāsādyā yathā narēndra -
stathā prakāśō virarāja candraḥ || 5.5.7 ||

prakāśacandrōdayanaṣṭadōṣaḥ
pravṛddharakṣaḥ piśitāśadōṣaḥ |
rāmābhirāmēritacittadōṣaḥ
svargaprakāśō bhagavān pradōṣaḥ || 5.5.8 ||

tantrīsvarāḥ karṇasukhāḥ pravṛttāḥ
svapanti nāryaḥ patibhiḥ suvṛttāḥ |
naktañcarāścāpi tathā pravṛttā
vihartumatyadbhutaraudravṛttāḥ || 5.5.9 ||

mattapramattāni samākulāni
rathāśvabhadrāsanasaṅkulāni |
vīraśriyā cāpi samākulāni
dadarśa dhīmān sa kapiḥ kulāni || 5.5.10 ||

parasparam cādhikamākṣipanti
bhujāṃśca pīnānadhivikṣipanti |

mattapralāpānadhivikṣipanti

mattāni cānyōnyamadhikṣipanti || 5.5.11 ||

rakṣāṃsi vakṣāṃsi ca vikṣipanti

gātrāṇi kāntāsu ca vikṣipanti |

rūpāṇi citrāṇi ca vikṣipanti

ḍṛḍhāni cāpāni ca vikṣipanti || 5.5.12 ||

dadarśa kāntāśca samālabhantya -

stathāparāstatra punaḥ svapantyaḥ |

surūpavaktrāśca tathā hasantyaḥ

kruddhāḥ parāścāpi viniḥśvasantyaḥ || 5.5.13 ||

mahāgajaiścāpi tathā nadadbhiḥ

supūjitaiścāpi tathā susadbhiḥ |

rarāja vīraiśca viniḥśvasadbhiḥ

hradā bhujāṅgairiva niḥśvasadbhiḥ || 5.5.14 ||

buddhipradhānān rucirābhidhānān

saṃśraddhadhānān jagataḥ pradhānān |

nānāvidhānān rucirābhidhānān

dadarśa tasyāṃ puri yātudhānān || 5.5.15 ||

nananda dṛṣṭvā sa ca tān surūpān

nānāguṇānātmaguṇānurūpān |

vidyōtamānān sa ca tān surūpān

dadarśa kāmścicca punarvirūpān || 5.5.16 ||

tatō varārḥāḥ suviśuddhabhāvā -

stēṣāṃ striyastatra mahānubhāvāḥ |

priyēṣu pānēṣu ca saktabhāvā
 dadarśa tārā iva susvabhāvāḥ || 5.5.17 ||

striyō jvalantīstrapayōpagūḍhā
 niśīthakālē ramaṇōpagūḍhāḥ |
 dadarśa kāścīt pramadōpagūḍhā
 yathā vihaṅgā vihaḡōpagūḍhāḥ || 5.5.18 ||

anyāḥ punarharmyatalōpaviṣṭā -
 statra priyāṅkēṣu sukhōpaviṣṭāḥ |
 bhartuḥ parā dharmaparā nivīṣṭā
 dadarśa dhīmān madanōpaviṣṭāḥ || 5.5.19 ||

aprāvṛtāḥ kāñcanarājivarnāḥ
 kāścītparārdhyāstapanīyavarṇāḥ |
 punaśca kāścicchaśalakṣmavarṇāḥ
 kāntaprahīṇā rucirāṅgavarṇāḥ || 5.5.20 ||

tataḥ priyān prāpya manō'bhīrāmāḥ
 supṛītiyuktāḥ sumanō'bhīrāmāḥ |
 ḡṛhēṣu ḡṛṣṭāḥ paramābhīrāmā
 haripravīraḥ sa dadarśa rāmāḥ || 5.5.21 ||

candraprakāśāśca hi vaktramālā
 vakrāḥ supakṣmāśca sunētramālāḥ |
 vibhūṣaṇānāṃ ca dadarśa mālāḥ
 śatahradānāmiva cārumālāḥ || 5.5.22 ||

na tvēva sītāṃ paramābhijātāṃ
 pathi sthitē rājakulē prajātām |

latāṃ praphullāmiva sādhujātāṃ
 dadarśa tanvīm manasābhijātām || 5.5.23 ||

sanātanē vartmani sanniviṣṭāṃ
 rāmēkṣaṇīm tāṃ madanābhiviṣṭām |
 bharturmanaḥ śrīmadanupraviṣṭāṃ
 strībhyaḥ parābhyaśca sadā viśiṣṭām || 5.5.24 ||

uṣṇārditāṃ sānusṛtāsrakaṇṭhīm
 purā varārḥottamaniṣkakaṇṭhīm |
 sujātapakṣmāmabhiraktakaṇṭhīm
 vanē pranṛttāmiva nīlakaṇṭhīm || 5.5.25 ||

avyaktarēkhāmiva candrarēkhāṃ
 pāṃsupradigdhāmiva hēmarēkhām |
 kṣataprarūḍhāmiva varṇarēkhāṃ
 vāyuprabhugṇāmiva mēgharēkhām || 5.5.26 ||

sītāmapāśyaṃ manujēśvarasya
 rāmasya patnīm vadatāṃ varasya |
 babhūva duḥkhōpahataścirasya
 plavaṅgamō manda ivācirasya || 5.5.27 ||

|| ityārṣe śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyaē sundarakāṇḍē
 pañcamaḥ sargaḥ ||